

16.8.2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sairausvakuutuslain muuttamisesta, sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä lääkelain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa otsikossa todetusta luonnoksesta. Esityksen tavoitteena on valtion talouden tasapainottaminen 90 miljoonalla eurolla erilaisin lääkekustannuksiin kohdistuvien säästöin.

Esityksessä ehdotetaan, että lääkekorvausten alkuomavastuu korotetaan 70 euroon ja sidotaan kansaneläkeindeksiin. Sairausvakuutuslain ehdollista korvattavuutta koskeva sääntely ehdotetaan vakinaistettavaksi voimassa olevan sääntelyn mukaisena. Hintakilpailun toimivuuden ja säästöjen toteutumisen varmistamiseksi ehdotetaan uusia säännöksiä lääkkeiden hinnoitteluun. Sairausvakuutuslakiin lisättäisiin uusi biologisten lääkkeiden tukkuhintojen ja korvattavuuden laajuuden uudelleen arviointia koskeva säännös. Uuden rinnakkaisvalmisteen hinnoittelusääntöjä ehdotetaan myös tarkistettavaksi. Lääkevalmisteiden kohtuullisia tukkuhintoja ehdotetaan alennettavaksi 1,5 prosenttia maaliskuun alusta 2025. Apteekeille, sivuapteekeille ja apteekkien verkkopalveluille asetettaisiin lääke-laissa velvoite tarjota ostajalle hinnaltaan halvinta lääkemääräyksellä toimitettavaa lääkevalmistetta ja niiden sekä apteekkien palvelupisteiden hintaneuvontavelvoitetta täsmennettäisiin. Apteekkien ja sivuapteekkien olisi lisäksi pidettävä varastossa edullisimpia lääkkeitä.

Valtiovarainministeriön lausunto

Hallitus on sekä hallitusohjelmassaan, että myöhemmin tekemin lisäpäätöksin, kohdistanut apteekkitalouteen ja lääkekorvauksiin useita eri säästöpäätöksiä. Päätösten yhteenlaskettu tavoite julkisen talouden tasolla on vuoden 2025 osalta 117 miljoonaa euroa menoja vähentävä.

Esityksessä ehdotetuilla toimenpiteillä tavoiteltu säästö vähentäisi julkisen talouden kustannuksia sairaanhoitovakuutuksesta noin 90 miljoonalla eurolla, valtion rahoitusosuus alenisi noin 60 miljoonaa euroa ja vakuutettujen rahoitusosuus noin 30 miljoonaa euroa kehyskauden lopussa. Vakuutusmaksuihin kohdentuvat

säästöt tulevat kanavoiduksi valtiolle osana erillistä hallituksen esitystä, eikä säästöjen pienentävä 0,04 prosenttiyksikön vaikutus vakuutettujen sairaanhoitomaksuun tällöin toteudu.

Esitysluonnosta tulee jatkovalmistelussa vielä selkeyttää vaikutusarvioiden osalta esimerkiksi taulukon avulla siten, että kokonaisvaikutukset julkisen talouden kannalta tulevat ilmi. Luonnoksen kohdassa ”Vaikutukset yrityksille” mainitaan, että tukkuhintojen alentaminen vähentäisi apteekkiveron ja arvonlisäveron tuottoa noin 2,2 miljoonaa euroa ja rinnakkaisvalmisteen hinnoittelusäännön muutos ja biologisten lääkevalmisteiden hinnoittelusäännön tarkistaminen noin 8 miljoonaa euroa. Luonnoksesta voisi tästä syystä päätellä, ettei säästövaikutus julkiseen talouteen olisi nettovaikutukseltaan tavoitteen mukainen.

Luonnoksessa todetaan myös, että hallitusohjelmassa apteekkitalouden uudistukselle asetettu 30 miljoonan euron vuosittainen säästötavoite julkiseen talouteen on tarkoitus toteuttaa vasta vuoden 2026 alusta alkaen. Tältä osin Valtiovarainministeriö huomauttaa, että sosiaali- ja terveysministeriön tulee esittää valtion vuoden 2025 talousarvion jatkovalmistelun yhteydessä korvaava säästöehdotus puuttuvan säästön osalta.

Valtiosihteeri

kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö,

budjettipäällikkö

Mika Niemelä

VN/36545/2023-VM-59

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: